

Юлія Вікторівна ВЕРНІК,
науковий співробітник
Інституту біографічних досліджень НБУВ
(Київ)

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТЕХНІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО БІБЛІОТЕЧНОГО «БІОГРАФІЧНОГО РЕЙТИНГУ»

Впровадження новітніх технологій у біографічну діяльність, її діджиталізація, інноваційна підтримка та реалізація культурних і мистецьких проєктів, популяризація біографічних видань в Україні, відновлення комунікаційної складової між читачем, бібліотекою, автором, видавництвом розглядаються як пріоритетні завдання заснування Всеукраїнського бібліотечного «Біографічного рейтингу».

У процесі формування теоретико-методологічних засад було досліджено міжнародні нагороди та премії в галузі літератури різних рівнів організації (світового, національного, локального, особистісного). Проаналізовано організаційно-технічні характеристики Рейтингу, простежено основні етапи його впровадження та проведення (підготовчо-комунікаційний, системотехнічний, подієвий, заключний). Визначено загальні показники вимірювання ефективності проєкту для кожного з його учасників.

Становлення відповідної системи заходів сприятиме розбудові віртуальної спільноти науковців-дослідників у межах Українського біографічного товариства та має стати цінним джерелом наповнення Українського національного біографічного архіву.

Ключові слова: літературні премії, біографічні видання, рейтинг, біографічне товариство, віртуальні спільноти.

Загальна світова соціокультурна тенденція означення та усвідомлення ролі та значущості людини як носія історичної пам'яті поколінь, пізнання нею себе особистістю в умовах глобальних економічних, соціальних, політичних рухів активує та стимулює аналітичну й дослідницьку діяльність учених у сфері новітньої біографістики та сприяє появі низки наукових і науково-популярних біографічних статей, монографій, довідників, покажчиків, життєписів тощо. Сьогодні українська біографічна книга в умовах масового розповсюдження інформаційних джерел, насиченості й перенасиченості інтернет-середовища різного роду персональними відомостями, водночас потребує

додаткових заходів для привернення уваги потенційного читача до біографічних видань, що пов'язане як із соціально-економічними, так і суспільно-політичними факторами.

Актуальність нашого дослідження визначається насамперед появою певного розриву між зацікавленістю сучасного читача біографікою та його поінформованістю щодо вітчизняних видань, присвячених непересічним, неординарним постатям української культури, а також недослідженістю та недооціненістю діяльності регіональних аматорів і краєзнавців, незлагодженістю комунікативної складової діяльності бібліотечних установ України між собою та з НБУВ у галузі біографістики тощо. Створюваний співробітниками ІБД проект має на меті всебічно сприяти вирішенню означених питань найперше у біографічному та бібліотечному середовищі.

Враховуючи вказане, *метою* статті є визначення (на основі аналізу світового досвіду щодо організації заходів популяризації біографічних видань) спільного та специфіки організаційно-технічної складової проведення Всеукраїнського бібліотечного «Біографічного рейтингу», пріоритетними завданнями заснування якого є впровадження новітніх технологій у біографічну діяльність, підтримка та реалізація культурних і мистецьких проєктів, популяризація біографічних видань в Україні та відновлення комунікаційної складової між читачем, бібліотекою, видавництвом і автором.

Більшість означених питань різною мірою уже висвітлені в працях вітчизняних дослідників. Так, формуванню вітчизняного інформаційного поля в біографічній сфері присвячені монографії та статті В. І. Попика, О. М. Яценка, С. М. Ляшко, Н. І. Любовець, Н. П. Марченко; особливостям маркетингового етапу редакційно-видавничого процесу — дослідження Яц. Володарчик, Н. Д. Еріашвілі, В. Д. Маркова, Ю. М. Мельник, М. С. Тимошик, О. О. Жолдак; книжковій промоції — роботи Т. С. Гринівського, Н. В. Зелінської, Г. М. Ключковської, І. М. Копистинської, Н. Я. Корольок, Т. І. Микитина [1–6] тощо.

При розробці проєкту Всеукраїнського бібліотечного «Біографічного рейтингу» вченими ІБД НБУВ були досліджені існуючі світові нагороди та премії у галузі літератури, що беруть до уваги біографічні видання. Так, основними критеріями відбору та аналізу видань (статусність, пролонгованість, значущість) зацікавила *меморіальна премія Джеймса Тейста Блека (James Tait Black Memorial Prize)*, що присуджується Единбурзьким університетом із 1919 р. кращим романістам та авторам біографічних творів. Її лауреатами в різні часи були Івлін Во, Айріс Мердок, Грем Грін. Географічне розташування Единбурга (досяжність найбільших літературних центрів країни) сприяло доборові та врученню премії у перші роки без медіа-інфор-

маційної компанії. Традиційно переможці обираються комісією, котру очолює професор університету, із залученням аспірантів (молодих філологів, студентів) на етапі «короткого списку» та при повній відсутності серед суддівської колегії спонсорських, літературних або медіа-постатей задля винесення «справедливого» рішення. На церемонії вручення премії у 2006 р. видавець Кормак Маккарті сформулював її основний критерій як: «...єдина реальна програма — чудові книги та чудове письмо».

Умовою висування на цю премію творів є мова оригіналу (англійська, уельська, валлійська) та оприлюднення їх за рік до дати складання заявки. Кожен автор має можливість отримати декілька нагород у різних номінаціях, але жоден із них не має права отримати її більше одного разу. Наразі оригінальний фонд (особистісний вклад засновниці премії Дж. Коутс Блек) доповнюється університетом і складає 20 тис. фунт. стерл. Зазначимо, що для підтримки та розвитку премії відбуваються постійні консультування з комітетом, серед членів якого відомі літератори Йен Ренкін, Олександр Макколл Сміт, Джеймс Ноті.

Всесвітньо відома літературна відзнака *Пулітцерівська премія за біографію чи автобіографію* (*Pulitzer Prize for Biography or Autobiography*) — одна з семи номінацій Пулітцерівської премії за драму, літературу та музику. Зазвичай присуджується за видатну та відповідно задокументовану біографію чи автобіографію американського автора чи співавтора, опубліковану протягом попереднього календарного року. З 2006 р. видання подавалися журі як у друкованому, так і в електронному варіанті, з 2011 р. — виключно у безпаперовому вигляді. Заснована у 1917 р. згідно заповіту Дж. Пулітцера (1847–1911). Щорічний розмір премії становить 15 тис. дол. Спершу розподілялася між чотирма номінаціями: «репортаж», «стаття», «книга з історії США», «біографія». Список категорій постійно оновлювався і наразі 14 премій вручають у сфері журналістики та 7 — в галузі літератури та музики (зокрема за біографію чи автобіографію). Трьох фіналістів із усіх заявок у кожній із категорій на першому етапі відбирають двадцять суддівських комісій, загальною кількістю 102 особи. Лауреатів із числа фіналістів на закритому засіданні на початку квітня більшістю голосів вибирає рада Пулітцерівської премії, до складу якої входять 20 членів: видавці, письменники, науковці. Рада може вирішити не вручати премію в кожній із номінацій, а також може присуджувати спеціальні нагороди замість існуючих премій. Серед визначних лауреатів Девід Насо, Джонатан Спербер, Сьюзан Фалуді.

Під час формування методологічних засад проекту Всеукраїнського бібліотечного «Біографічного рейтингу» бралася до уваги

також *Національна біографічна премія (National Biography Award)*, заснована в Австралії у 1996 р. Щорічно краща біографічна або автобіографічна робота австралійця, оприлюднена у звітному році, висувається на розгляд колегії. Метою даного проекту є заохочення авторів до вищих стандартів написання біографічних творів і популяризація в суспільстві зацікавленості сучасною біографікою. До призового фонду, створеного приватним благодійником д-ром Дж. Кейнсом у розмірі 12 тис. дол., із часом долучалися інші меценати, і в останні роки він уже складав 25 тис. дол. Члени суддівської колегії змінюються щороку, скажімо, у 2018 р. це були Dr Peter Cochrane — письменник і співробітник Австралійської академії гуманітарних наук, Rosemary Sorensen — рецензент і журналіст, доцент Richard White — письменник та історик Сіднейського університету. Короткий список анонсується на початку липня, переможець оголошується на початку серпня (<https://www.sl.nsw.gov.au>). Із 1998 р. адміністрування премії було передане до Державної бібліотеки Нового Південного Уельса (the State Library of New South Wales).

Чимало цікавого засновники «Біографічного рейтингу» підмітили також у процесі вивчення премій, представлених *Міжнародною організацією біографів (Biographers International Organization, BIO)*. Популяризація діяльності спільноти, поширення біографічної літератури в світі, підвищення професійних якостей і власної зацікавленості її членів стали основними організаційними напрямками створених відзнак. Некомерційна організація, заснована у 2010 р. (<http://biographersinternational.org>) комітетом відомих біографів на чолі з Джеймсом Макгратом Моррісом (творцем і редактором інформаційного бюлетеня «The Biographer's Craft»), наразі має більше 400 учасників (2018 р.). Кожного року BIO представляє декілька нагород на честь біографів, редакторів, бібліотекарів, архівістів та їхні найвагоміші праці: *премія BIO, премія Biblio, Editorial Excellence, премія Хазеля Роулі (з 2014 р.), премія Плутарха (з 2013 р.)*. Остання — за найкращу біографію року, названа на честь Плутарха — «father of biography». Організація має в своєму складі Консультативну раду з відомих біографів, проводить тематичні конференції та видає щомісячний науково-популярний електронний журнал, розрахований на біографів, письменників і широкий читацький загал.

Дослідження, пошук, відбір і аналіз біографічних відзнак відчутно ускладнювала їхня трансформація, а відтак і перейменування впродовж останнього часу. До прикладу, канадська літературна премія *The Drainie-Taylor Biography Prize*, представлена *Writers' Trust of Canada* (1998–2006), що призначалася канадським письменникам за кращі життєписи, автобіографії чи спогади, була створена на честь вина-

хідника та кінорежисера Натана А. Тейлора (1906–2004), але через фінансові складнощі згодом стала частиною *The Writers' Trust Prize for Nonfiction*.

Відзначимо також ще одну всесвітньо відому з 1956 р. літературну премію *The Duff Cooper Prize* за видатні роботи з історії та життєписи, опубліковані англійською чи французькою мовами, засновану на честь політика і дипломата Даффа Купера (1890–1954). Експертна колегія складається з п'ятьох осіб, серед яких представник the Warden of New College, Oxford, член родини Д. Купера та призначені строком на п'ять років три експерти із кола відомих діячів культури та мистецтва. Наразі, це письменник-біограф Патрік Марнхем, кінокритик Дж. Макбратні та редактор TLS Лінд Дуджді. Як правило, переможець отримує копію першого видання автобіографії Д. Купера та грошову винагороду. Із 2013 р. премія більше відома як *Pol Poler Duff Cooper*.

Процес аналізу та дослідження існуючих нагород і премій включав зокрема і розгляд нині не пролонгованих відзнак. Не вдаючись до з'ясування причин припинення діяльності комітетів, окреслимо найбільш значущі відзнаки, що позначилися на становленні світової біографічної спільноти. «Американська історична книжкова премія Нью-Йоркської історичної спільноти» або Премія Барбари та Давіда Залазнік (*The Barbara and David Zalaznick Book Prize*) — літературна нагорода (2005–2016), щорічно присуджувана *The New-York Historical Society* за науково-популярне видання з американської історії чи життєпис. Була спрямована як на пересічну, так і на академічну аудиторію. Переможець отримував грошову премію (50 тис. дол.), гравіровану медаль і неофіційне звання «Американського історика-лауреата». Серед найвідоміших відзначених останніми роками біографій життєписи Ав. Лінкольна, Дж. Вашингтона, Дж. Ф. Кеннана, Л. Джонсона.

The Ambassador Book Award (1986–2011), щорічно представлена *English-Speaking Union*, відзначала вагомі літературні чи науково-популярні роботи, що сприяли поширенню та інтерпретації американського стилю життя та культури у світовому просторі. Група експертів обирала найкращі видання з-поміж художньої літератури, життєписів, автобіографії, американських наукових досліджень, поезії та вважала переможців премії «Літературними послами» в світі. Зокрема це: Гор Відал (1989), Джон Чівер (1992), Джон Апдайк (1997), Філіп Рот (1999), Анна Прул (2000), Робін Келлі (2010), Алан Брінклі (2011).

Оглянуті літературні премії та нагороди в біографічній сфері сприяють активізації культурного процесу, заохоченню та підтримці талановитих письменників, підвищенню інтересу широкого загалу до власної історії, літератури, мистецтва, відкриттю нових імен, укріп-

ленню державності. Майже кожна країна має свою національну премію, у складі якої окремою відзнакою є біографічні чи автобіографічні видання, або премії, засновані історичними чи біографічними спільнотами, окремими меценатами, персональні відзнаки відомих письменників, редакторів, журналістів. Визначені локальними спільнотами чи набуті у міжнародному середовищі, відзнаки всебічно сприяють формуванню культури біографічного читання та піднесенню національної ідентичності кожної країни. Затінення власних персоналій із політичних міркувань, порожнини інформаційного простору, не заповнені вітчизняними постатями минулого і сучасного, будуть заповнені іноземними іменами та життєписами, що певним чином поглибить відчуженість від національної культури, духовної спадщини майбутніх поколінь.

Відзначимо, що існуючі на сьогодні в Україні державні, громадські чи комерційні проекти біографічного спрямування не мають дієвої інтегрованої програми, хоча важливість її декларується на всіх ланках управління. Всеукраїнський бібліотечний «Біографічний рейтинг», як циклічний інформаційний довгостроковий проект, розгортається завдяки послідовним покроковим етапам активізації біографічних процесів у державі зусиллями бібліотечних фахівців, авторів і науковців відповідних установ. У подальшому також планується залучення видавництв, краєзнавчих музеїв, творчих спілок, регіональних громадських організацій до співпраці в межах їх професійної зацікавленості.

Співробітники Інституту біографічних досліджень НБУВ на *підготовчому етапі* розробили теоретичні конструкти щодо організації та проведення I Всеукраїнського бібліотечного рейтингу. На сформованих засадах за певними критеріями усі біографічні видання мали бути класифіковані у відповідні номінації: «Життєписи», «Коллективні біографії», «Джерела біографії», «Біобібліографічні покажчики». Також був укладений список експертів і координаторів та проведені системно-технічні роботи. Разом зі створенням окремого електронного ресурсу передбачалися дії щодо активізації та підтримки проекту в біографічних спільнотах у соціальних мережах.

Перший етап роботи Рейтингу включав у себе безпосередню комунікацію з бібліотеками, серед яких до співпраці залучилися провідні наукові, публічні та галузеві бібліотеки майже з усіх областей України. Не вдаючись у тонкощі комунікаційного процесу при вирішенні першочергових питань (інструктажів, уточнень, правових засад, участі у проекті), були складені на основі вищезазначених номінацій «довгі списки» видань. Усі надходження за 2017 рік біографічного спрямування, надані бібліотеками, заносилися співро-

бітниками ІБД НБУВ до спеціально розробленої google-форми. Основні поля таблиці вміщували інформацію про авторів, повний бібліографічний опис видання, рік, місто, анотацію, обкладинку, повнотекстовий матеріал, рецензію фахового спеціаліста, презентацію заходу по представленню біографічного видання у публічному просторі. В подальшому передбачається заповнення початкової форми у хмарному середовищі самими представниками бібліотечних установ.

Таким чином до «довгого списку» були відібрані 211 видань, згруповані за визначеними експертами критеріями у відповідні їхнім характеристикам номінації. Зазначимо, що до номінації «Життєпис» (видання, присвячені одній особі) увійшли 43 надходження, до «Колективні біографії» (видання, присвячені групі чи сукупності персоналій) — 36, «Джерела біографії» (джерелознавчі видання різних жанрів) — 37 та «Біобібліографічні покажчики» (бібліографічні видання різних жанрів) — 95.

Рис. 1. Розподіл поданих до Рейтингу видань за типом

Видання були надруковані у 30 містах України, серед яких: Бердянськ — 1, Вінниця — 8, Глухів — 1, Дніпро — 7, Дрогобич — 1, Запоріжжя — 9, Івано-Франківськ — 1, Ічня — 1, Кам'янець-Подільський — 2, Київ — 67, Луцьк — 5, Львів — 12, Мелітополь — 5, Миколаїв — 9, Ніжин — 2, Одеса — 12, Плиски — 1, Полтава — 7, Рівне — 10, Суми — 7, Тернопіль — 5, Ужгород — 6, Умань — 1, Харків — 12, Херсон — 1, Хмельницький — 1, Черкаси — 2, Чернівці — 4, Чернігів — 10, Чубинське — 1.

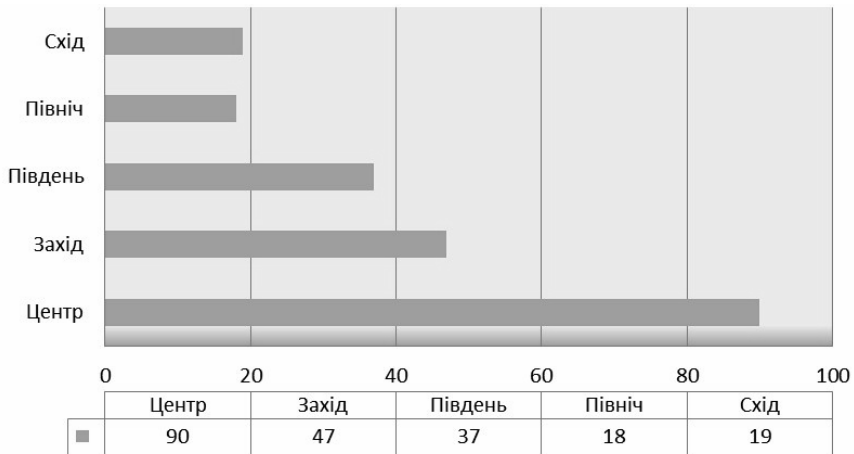

Рис. 2. Розподіл поданих до конкурсу видань за географічною складовою

Організаційна та технічна підтримка відбувалася завдяки спеціально розробленій співробітниками ІБД НБУВ сторінці Рейтингу (<http://biography.nbu.gov.ua/rating>). Будучи відкритою для експертів та широкого користувачького загалу (на підставі голосувань останніх було визначено «Переможця читацького голосування Українського біографічного товариства»), система дала змогу об'єктивно та неупереджено проводити експертне оцінювання.

Система складалася з двох блоків — введення інформації та її відображення на сайті. Другий блок розроблявся у зв'язці html+css+JS+php і без уживання СКБД. В якості зберігання даних використовувався текстовий формат електронних таблиць (.csv). Відповідні Google-таблиці формувалися у процесі введення оператором даних у спеціально розроблену Google-форму. Загальний обсяг написаного коду — близько 600 рядків.

Система розташовується у п'яти папках. Папка «db» — директорія для даних із csv-таблиць. Папка «design» містить css-таблицю оформлення сторінок і службові малюнки, зокрема емблему. У папці «experts» знаходяться дані про експертів рейтингу. Папки «pic» і «txt» містять, відповідно, обкладинки та частини текстів видань, поділені на групи за номінаціями Рейтингу. Унікальним ідентифікатором видання є його порядковий номер у групі та номер самої групи.

Основну частину *Другого етапу* склали комунікаційній і системно-технічний напрямки. Якщо на першому етапі важливим чин-

ником започаткування роботи Рейтингу було налагодження безперервної роботи з бібліотечними установами всієї країни, створення уніфікованих зразків для надання даних щодо біографічних видань, то на другому етапі пріоритетним завданням стало забезпечення інформаційно-комунікаційної складової злагодженої роботи експертів. У межах проведення даного етапу відбувалася постійна технічна робота з системою «Рейтинг» для проведення якісного фахового опрацювання біографічних видань.

Експертне оцінювання «довгих списків», «Топ-10» та «Топ-3» здійснювалося 25 спеціалістами з різних міст України, дослідницьке поле яких належить біографічній площині. На основі розроблених критеріїв кожен експерт надсилав опрацьовані результати роботи до ІБД НБУВ разом із підсумковою характеристикою проведеного аналізу та рекомендаціями щодо перспективних вдосконалень організації та проведення Всеукраїнського бібліотечного «Біографічного рейтингу».

Зазначимо, що на підставі зібраних експертних оцінок із «довгого списку» було сформовано «Топ-10» видань за чотирма номінаціями. Усі експерти працювали незалежно один від одного і не приймалися ніякі колегіальні рішення щодо переможців, більше того, тільки на проведенні підсумкового нагородження лауреатів було оголошено результати голосування «Топ-3».

На третьому *Подієвому етапі* проведення Рейтингу підсумовувалася робота за ключовими напрямками та відбувався процес відзначення найкращих біографічних видань року, визначалися подальші кроки з підтримки та просування видань-переможців у широке читачьке коло, йшло залучення до співпраці видавництв, книжкових медійних проектів, ініціювалося проведення тематичних круглих столів, бібліотечних конференцій і семінарів.

Для кожного з етапів проводилася аналітична робота для оцінки та необхідного коригування запланованих покрокових дій із безперервної системної роботи організації та проведення I Всеукраїнського бібліотечного «Біографічного рейтингу».

Окремо аналізувалася відвідуваність сайту Рейтингу. Найбільш активним періодом звертань був проміжок із квітня по червень 2018 р. за рахунок участі в роботі експертів, власній зацікавленості читачів, а також завдяки тематичній сторінці «Українське біографічне товариство» у Facebook (за час проведення Рейтингу спільнота розрослася до півтори тисячі учасників). Загалом, кількість звернень до сторінок «Довгого списку» з 10 квітня до 10 травня зросло з 38 до 354, і майже вдвічі (687 відвідувань) на 1 червня. Відкрита з 10 травня сторінка «Топ-10» на 1 червня мала вже 340 звертань із початкових

11. Також відповідно виросла й загальна зацікавленість сторінкою «Експертів»: із 13 відвідувань на 10 квітня — до 405 на 1 червня.

Ефективність проекту напряму залежить від визначення значущості проекту для кожного з її учасників: бібліотек, авторів, видавництв, науковців-біографістів, читачів. До загальних показників вимірювання можна віднести: аналіз кількості та різножанровості біографічних видань, наданих бібліотеками; загальну кількість електронних звернень читачів до видань із біографічною тематикою (минулого, сучасного, національного, наукового); зміна читацького попиту після оприлюднення «довгих списків», «Топ-10», Топ-3», із моменту оголошення переможців до наступного Рейтингу протягом року; кількість скачувань із сайтів бібліотек чи із сайту Рейтингу повнотекстових матеріалів; кількість заходів, презентацій, круглих столів, авторських зустрічей із читацьким загалом учасників проекту.

Висновки. Становлення Рейтингу дає поштовх для поширення віртуальної спільноти науковців-дослідників у межах «Українського біографічного товариства» та є цінним джерелом наповнення повнотекстовими матеріалами Українського національного біографічного архіву. Створення бази біобібліографічних покажчиків, її постійне поповнення новими надходженнями значною мірою залежатиме також від потенційних можливостей розгортання, становлення та пролонгованості Всеукраїнського бібліотечного «Біографічного рейтингу».

1. *Влодарчик Яцек.* Маркетинг у видавничій справі — фантазія чи дійсність? : [пер. з пол.] [Текст] / Я. Влодарчик. — Львів : Кальварія, 2002. — 143 с.
2. *Жолдак О. О.* Книжкові конкурси як об'єкт висвітлення в інтернет-виданнях [Текст] / О. О. Жолдак // Поліграфія і видавнича справа. — 2012. — № 4 (60). — С. 40–44.
3. *Ключковська Г. М.* Книжкова промоція як взаємодія книжкової справи та ЗМІ (засади формування української моделі) [Текст] : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.08 «журналістика» / Галина Миронівна Ключковська. — Львів, 2000. — 176 с.
4. *Копистинська І. М.* Засоби промоції книжкових видань: досвід незалежної України [Текст] / І. М. Копистинська, Т. С. Гринівський // Наукові праці [Укр. академії друкарства]. Серія: соціальні комунікації. — 2015. — Вип. 1(50). — С. 37–46.
5. *Корольок Н. Я.* Особливості формування та просування видавничого бренду [Електронний ресурс]. Наукові записки [Української академії друкарства]. Серія : Економічні науки, 2015. — № 1 (50). — С. 78–86. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzec_2015_2_12.
6. *Микитин Т. І.* Книжкові виставки і ярмарки в Україні у системі пропагування книги та читання [Текст] / Т. І. Микитин // Поліграфія і видавнича справа. — 2011. — № 2 (54). — С. 59–65.

REFERENCES

1. Vlodych, Ya. (2002). *Marketynh u vydavnychii spravi — fantaziia chy diisnist?* [Marketing in the publishing business is fantasy or reality?]. Lviv: Kalvariia. [in Ukrainian].
2. Zholdak, O. O. (2012). *Knyzhkovi konkursy yak ob'ekt vysvitlennia v internet-vydanniakh* [Book contests as a subject of coverage in Internet publications Printing and publishing]. *Polihrafiia i vydavnycha sprava*, No. 4(60), 40–44. [in Ukrainian].
3. Kliuchkovska, H. M. (2000). *Knyzhkova promotsiia yak vzaiemodiia knyzhkovoï spravy ta ZMI (zasady formuvannia ukrainskoï modeli)* [Book promotion as interaction of book business and mass media (principles of formation of the Ukrainian model)]. Lviv. [in Ukrainian].
4. Kopystynska, I. M. and Hrynivskiy, T. S. (2015). *Zasoby promotsii knyzhkovykh vydan: dosvid nezaleznoi Ukrainy* [Means of promotion of book editions: the experience of independent Ukraine]. In *Naukovi pratsi [Ukrainskoï akademii druzarstva]. Serii: sotsialni komunikatsii*. (Vol. 1(50), pp. 37–46). [in Ukrainian].
5. Koroliuk, N. Ya. (2015). *Osoblyvosti formuvannia ta prosuvannia vydavnychoho brendu* [Features of the formation and promotion of the publishing brand]. *Naukovi zapysky [Ukrainskoï akademii druzarstva]. Serii: Ekonomichni nauky*, 1 (50), 78–86. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzec_2015_2_12. The name of the screen (12.10.2018). [in Ukrainian].
6. Mykhtyn, T. I. (2011). *Knyzhkovi vystavky i yarmarky v Ukraini u systemi propahuvannia knyhy ta chytannia* [Book exhibitions and fairs in Ukraine in the system of book promotion and reading Printing and publishing]. *Polihrafiia i vydavnycha sprava*, No. 2 (54), 59–65. [in Ukrainian].

Стаття надійшла 24.10.2018 р.

Vernik Yuliia, Research Fellow of the Institute of Biographical Researches of VNLU (Kyiv).

Organizational and technical specifics of conducting the All-Ukrainian library «Biographical Rating».

The introduction of new technologies into biographical activity, its digitalization, innovative support and implementation of cultural and artistic projects, popularization of biographical publications in Ukraine, restoration of the communication component between the reader, library, author, publisher are considered as priority tasks of justifying the All-Ukrainian library “Biographical rating”.

In the process of forming the theoretical and methodological foundations, international awards and prizes in the field of literature of various levels of education (world, national, local, personal) were investigated. Organizational and technical characteristics of the Rating were analyzed, the main stages of its implementation and conduction (preparatory-communicational, system-technical, event-related, final) were traced. The general indicators for measuring the effectiveness of the project for each of its participants were defined.

The formation of a corresponding system of measures will contribute to the development of a virtual community of research scientists within the framework of the “Ukrainian Biographical Society” and should become a valuable source for filling the Ukrainian National Biographical Archive.

Key words: literary awards, biographical publications, rating, biographical society, virtual communities.

Вернік Ю. В., научный сотрудник Института биографических исследований НБУВ (Киев).

Организационно-технические особенности проведения Всеукраинского библиотечного «Биографического рейтинга».

Внедрение новейших технологий в биографическую деятельность, ее диджитализация, инновационная поддержка и реализация культурных и художественных проектов, популяризация биографических изданий в Украине, восстановление коммуникационной составляющей между читателем, библиотекой, автором, издательством рассматриваются как приоритетные задачи обоснования Всеукраинского библиотечного «Биографического рейтинга».

В процессе формирования теоретико-методологических основ были исследованы международные награды и премии в области литературы различных уровней (мирового, национального, локального, личного). Проанализированы организационно-технические характеристики Рейтинга, прослежены основные этапы его внедрения и проведения (подготовительно-коммуникационный, системотехнический, событийный, заключительный). Определены общие показатели измерения эффективности проекта для каждого из его участников.

Становление соответствующей системы мероприятий будет способствовать развитию виртуального сообщества ученых-исследователей в рамках Украинского биографического общества и в дальнейшем стать ценным источником наполнения Украинского национального биографического архива.

Ключевые слова: литературные премии, биографические издания, рейтинг, биографическое общество, виртуальные сообщества.